

Силабус курсу:

**МЕДІАВИРОБНИЦТВО:  
РАДІОЖУРНАЛІСТИКА**



СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ  
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

<b>Ступінь вищої освіти:</b>	бакалавр
<b>Спеціальність:</b>	061
<b>Рік підготовки:</b>	2
<b>Семестр викладання:</b>	весняний
<b>Кількість кредитів ЄКТС:</b>	3
<b>Мова(-и) викладання:</b>	українська
<b>Вид семестрового контролю</b>	іспит

**Автор курсу та лектор:**

к. філол. наук, доцент Кошман Ірина Миколаївна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри журналістики та українознавчих студій

посада

kosh18@snu.edu.ua

електронна адреса

+38-098-60-69-462

телефон

Viber за номером  
телефону

месенджер

консультації

**Анотація навчального курсу**

**Цілі вивчення курсу:** Метою лекційних занять за дисципліною є формування професійного уявлення про теоретичні засади та принципи функціонування сучасної радіоіндустрії.

**Результати навчання:** **Знання:** історія розвитку й становлення радіомовлення в Україні та світі, сучасні тенденції розвитку радіо; специфіка роботи радіожурналіста; основні виражальні засоби радіо; основні жанри радіо; особливості створення текстів і радіоматеріалів у різних жанрах і форматах; правила створення, верстки й редагування випусків новин; основи техніки запису й монтування радіопередач; особливості озвучення радіоматеріалів; основи програмування сучасної радіостанції, методики складання сітки віщання для радіостанцій різних форматів.

**Вміння:** озвучувати матеріал для радіопередачі (дикція, чітка, правильна вимова); створювати матеріали різних жанрів для випуску в ефір радіопередач; складати сценарний план передачі; розробляти концепцію програми; моделювати інформаційні пріоритети цільової аудиторії; відбирати новини з інформаційного потоку, редагувати їх відповідно до формату радіостанції; верстати випуски новин.

**Передумови до початку вивчення:** Базові знання з журналістської етики, основ журналістики, теорії й практики мовленнєвої діяльності журналіста; жанрів журналістики.

## Мета курсу (набуті компетентності)

**Мета викладання дисципліни** полягає в ознайомленні студентів із специфікою радіожурналістики; історією виникнення та розвитком радіомовлення в Україні та світі; формуванні професійного уявлення про принципи функціонування сучасної радіоіндустрії; ознайомленні із особливостями програмування суспільного й комерційного радіо; ознайомленні з жанровою структурою радіожурналістики й процесом створення радіопередач.

Вивчення даного навчального курсу призначене для формування, удосконалення та розвитку у здобувача вищої освіти наступних компетентностей:

ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях;

ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

ЗК03. Здатність бути критичним і самокритичним;

ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;

ЗК08. Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями;

ЗК11. Здатність спілкуватися державною мовою;

СК01. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності;

СК02. Здатність формувати інформаційний контент;

СК03. Здатність створювати медіапродукт;

СК06. Здатність до провадження безпечної медіадіяльності.

Що забезпечується досягненням наступних програмних результатів навчання:

ПР01. Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань;

ПР02. Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції;

ПР03. Оцінювати свій чи чужий інформаційний продукт, інформаційну акцію, що організована й проведена самостійно або разом з колегами;

ПР04. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел;

ПР05. Використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних завдань;

ПР08. Виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування тих знань;

ПР11. Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, українською мовою;

ПР13. Передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи на інформаційні акції, зважаючи на положення й методи соціальнокомунікаційних наук;

ПР15. Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення.

## Структура курсу

№	Тема	Годин и (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1	<b>Радіо в системі ЗМІ</b>	2/0	Місце радіо в системі сучасних ЗМІ. Основні комунікативні властивості радіомовлення. Типи слухання радіо. Ритм дня як один з факторів слухання радіопередач.	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
2	<b>Функції радіожурналі-</b>	2/4	Система функцій. Загальна характеристика. Блок загальних функцій. Блок спеціальних	Презентації в PowerPoint.

№	Тема	Годин и (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
	<b>стики</b>		функцій. Дисфункціональні явища в практиці радіомовлення.	Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
3	<b>Виразальні засоби радіо</b>	2/4	Поняття «виразальний засіб». Формотворчі виразальні засоби. Стыльотворчі виразальні засоби.	
4	<b>Типи радіопрограм</b>	2/4	Поняття «радіограма». Диференційні ознаки радіопрограм. Класифікації радіопрограм за типом виробництва; авторським правом; типом аудиторії; типом передачі інформації.	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
5	<b>Авторські та ігрові програми. Нові форми ефіру</b>	2/4	Функціональні особливості та структурування авторських програм. Особливості функціонування ігрових програм на радіо. Типи ігрових програм. Зародження нових форм ефіру («reality-шоу», різні форми інтерактивного мовлення тощо).	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
6	<b>Структура суспільної радіомовної організації: українська ситуація</b>	0/2	Характерні риси та особливості організації суспільного радіомовлення. Особливості програмування на суспільному каналі. Особливості аудиторії.	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
7	<b>Формати радіомовлення</b>	2/4	Поняття «формат радіостанції». Типи, моделі та формати радіомовлення. Поєднання суспільного та недержавного радіомовлення, різних рівнів радіостанцій, різноманіття програм мовлення – основні особливості організації радіомовлення в Україні.	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
8	<b>Проблематика радіомовлення</b>	2/6	Поняття «проблематика ЗМІ». Класифікація проблематики ЗМІ. Проблематика програм українських радіостанцій. Особливості мовлення під час війни.	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
9.	<b>Методика роботи радіожурналіста</b>	2/4	Підготовка радіожурналіста до ефіру. Поняття «прямий ефір». Особливості роботи в прямому ефірі. Робота радіожурналіста в екстремальних умовах. Запис програми в студії. Особливості роботи радіожурналіста. «Авторська програма» та особливості роботи над нею. Особливості роботи ведучого інформаційно-музичної радіостанції. Робота радіожурналіста в прес-службі.	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
10	<b>Жанри радіожурналістики</b>	4/4	Поняття жанр. Класифікації жанрів радіожурналістики. Специфічні жанри на радіо. Нові жанри.	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи.

№	Тема	Годин и (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
				Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання
11	<b>Новини на радіо</b>	0/4	Поняття «інформаційний випуск». Засадничі принципи організації інформаційного мовлення на радіо. Компоненти інформаційного випуску. Новинні стандарти. Класифікації інформаційних випусків.	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання

### Рекомендована література

#### Основна література:

Ендрю Бойд. Телерадіожурналістика: техніка новин. Лондон, 2000. Режим доступу: <https://detector.media/infospace/article/143/2002-01-30-endryu-boyd-teleradiozhurnalistyka-tekhnika-novyn-5-vydannya-london-2000/>

Вказівки продюсерам Бі-Бі-Сі. Київ, 1998.

Гоян О. Я. Основи радіожурналістики і радіоменеджменту. Київ, 2004.

Звіт: розвиток радіомовлення в Україні:2014–2019. Київ, 2019.

Лизанчук В. В. Основи радіожурналістики. Київ, 2006.

Лизанчук В. В. Радіожурналістика: засади функціонування. Львів, 2000.

Телерадіожурналістика: стандарти, методи, технології (за матеріалами медіаплатформи «Campus Radio Ukraine / Студент-TV»): навчальний посібник / ред.-упоряд., загал. ред.

Гоян В.В., Гоян О.Я. Київ, 2020.

#### Інформаційні ресурси:

1. Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>

2. Законодавство України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua>

3. Національна бібліотека ім. В. Вернадського [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/>

4. Національна спілка журналістів України. Режим доступу: <https://nsju.org/>

5. MediaLab. Режим доступу: <https://medialab.online/>

6. Академія викладачів журналістики. Режим доступу: <https://www.jta.com.ua/>

7. Детектор медіа. Режим доступу: <https://detector.media/>

8. Медіакритика. Режим доступу: <https://www.mediakrytyka.info/>

9. Українське радіо. Режим доступу: <https://ukr.radio/channel.html?channelID=1>

10. Система дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля. Режим доступу: <http://moodle.snu.edu.ua/>

### Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Присутність на заняттях та засвоєння лекційного матеріалу за темами	60	20

Присутність на заняттях (у період настановної сесії) та своєчасне виконання самостійних практичних завдань у межах тем	-	30
Індивідуальна робота	20	30
Залік (тест)	20	20
<b>Разом</b>	<b>100</b>	<b>100</b>

### Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

### Політика курсу

*Плагіат та академічна доброчесність:*

Дотримання академічної доброчесності за курсом ґрунтується на внутрішньо-університетській системі запобігання та виявлення академічного плагіату. До основних вимог за курсом віднесено – посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Перевірка текстів на унікальність здійснюється однаковими для всіх здобувачів засобами: – за допомогою засобів системи MOODLE; за Internet-джерелами – за допомогою програми Antiplagiarism.net.

*Завдання і заняття:*

Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Здобувачі мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку здобувачі зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача. Здобувач вищої освіти має право на оскарження результатів оцінювання.

*Поведінка в аудиторії:*

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. На аудиторні заняття слухачі мають з'являтися вчасно відповідно до діючого розкладу занять, яке міститься на сайті університету. Під час занять усі його учасники мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

